

Aanpak Netcongestie

Fiche projectlijn 7: Investeren in samenwerking

Inleiding

De aanpak van netcongestie is een gezamenlijke opgave. Geen enkele partij kan dit probleem alleen oplossen. De toenemende druk op het elektriciteitsnet raakt overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties én inwoners. Oplossingen vragen om samenwerking over sectoren en bestuurslagen heen. In dit fiche leggen we prioriteit om te investeren in samenwerking met de twee netbeheerders van het elektriciteitsnet (Enexis en TenneT), samenwerking met de Brabantse gemeenten, RES-regio's en de interne samenwerking.

Probleem

Enexis en TenneT

De samenwerking rondom netcongestie zou oorspronkelijk verlopen vanuit de Taskforce Netschaarste. Deelnemers aan deze taskforce waren Enexis, TenneT, BOM en de provincie. De netbeheerders zagen deze structuur niet zitten, omdat parallel daaraan de Landelijke Aanpak Netcongestie actief werd en ze het liefst in hun hele verzorgingsgebied een eenduidige aanpak wensten.

Sindsdien vindt samenwerking met de netbeheerders op projectlijnniveau plaats (versnellingsopgave, energy hubs en pMIEK). Deze drie onderwerpen staan standaard geagendeerd voor het BBOE. Op andere onderwerpen (uit de aanpak netcongestie) is er geen sprake van structurele afstemming en/of samenwerking, in bilaterale bestuurlijke overleggen worden deze geagendeerd als daar aanleiding toe is.

Brabantse gemeenten en RES regio's

Afgelopen jaar hebben een aantal (grote) gemeenten aangeklopt bij de provincie met de expliciete vraag om samen op te trekken op het onderwerp netcongestie. RES-regio's zijn een geschikte structuur om aan kennisopbouw en – deling te doen, maar daarnaast lijkt er meer nodig; en moet ook een kortere lijn (met een aantal) gemeentes verkend worden. Gemeentes voelen immers direct de pijn van de optredende schaarste.

Interne samenwerking

Er is nog geen structurele samenwerking tussen het team netcongestie en de meest relevante provinciale programma's.

Doel

We willen investeren in structurele, heldere en doelgerichte samenwerking:

- Met Enexis, en TenneT, zodat we als provincie op een efficiënte manier relevante informatie over (de fase van) netcongestie en uitbreidingen verkrijgen en geactualiseerd kunnen houden, constructief kunnen bijdragen aan gezamenlijke oplossingen, prioriteiten kunnen afstemmen met netbeheerders en andere partijen en het maximale halen uit de beperkte netcapaciteit.
- Met gemeenten, zodat we elkaar kunnen versterken in het beperken van de impact van netcongestie, en wederzijdse verwachtingen duidelijk zijn.
- Binnen de provincie, zodat we intern goed afgestemd en slagvaardig kunnen opereren.

Wat hebben we bereikt in de zomer van 2026?

- a. Heldere en werkende samenwerkingsafspraken met Enexis en TenneT op het gebied van netcongestie. NB: De provincie wil de samenwerking met beide netbeheerders in de breedte verstevigen, waarbij afspraken worden gemaakt wat op welke tafels op management niveau wordt wat besproken én op welke wijze op de inhoudelijke thema's wordt samengewerkt. De samenwerking op het gebied van netcongestie is hier een belangrijk onderdeel van.
- b. Samenwerking met gemeenten op basis van de behoefte van gemeenten, passend bij de capaciteit en de (nog nader te bepalen) rolneming van de provincie. Helderheid over hoe deze activiteiten geagendeerd worden op het COE en BBOE.
- c. Een goede interne samenwerking met andere programma's en teams en slimme benutting van bestaande overlegstructuren.
- d. Een structurele samenwerking met zowel netbeheerders, gemeenten en regio's – en interne collega's - binnen een gezamenlijke aanpak netcongestie (Brabantse Aanpak Netcongestie); waarin via duidelijke doelen gewerkt wordt aan het beperken van de impact van netcongestie.

Hoe gaan we dit bereiken?

- a. We stellen een Brabantse Aanpak Netcongestie op. Daarin gaan we systematisch aan de slag met netbeheerders en andere partners, om de impact van congestie te beperken. Dit doen we zoveel mogelijk in lijn met de aanpak in de FGU.
- b. Interne samenwerking op orde brengen:
 - We inventariseren de interne raakvlakken van de aanpak netcongestie: aan welke programma's en projecten raken de acties en hoe werken we goed samen met de collega's die hiervoor aan de lat staan?
 - We onderzoeken welke interne overlegstructuren er al zijn en waar we ad hoc bij aan kunnen sluiten. Bijvoorbeeld de verstedelijkingstafel en de afstemmingstafel ordenende netwerken.

Rolduiding provincie

Een goede samenwerking met netbeheerders, gemeenten en collega's is geen doel op zich maar een kritische succesfactor voor het slagen van de gehele aanpak netcongestie. Onze rol hierbij is:

- Verbindend: We brengen partijen bij elkaar (gemeenten, Enexis, interne teams) en zorgen voor onderlinge afstemming. We maken de samenwerking efficiënt, doelgericht en toekomstbestendig.
- Agenderend: We zorgen dat netcapaciteit tijdig op tafel komt in bestuurlijke en ambtelijke overleggen.
- Voorwaardenscheppend: Door samenwerking goed te organiseren, maken we de uitvoering van andere projectlijnen mogelijk.